

NORGES HØYESTERETT

Den 31. mars 2005 avsa Høyesterett dom i

HR-2005-00491-A, (sak nr. 2005/250), straffesak, anke,

A (advokat Arne Meltvedt)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Tormod Haugnes)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Coward**: Saken gjelder straffutmålingen for forsøk på å oppbevare vel 450 gram amfetamin i et fengsel.
- (2) Jæren tingrett avsa 27. januar 2004 dom der A ble dømt til fengsel i tre år og tre måneder for grov narkotikaforbrytelse.
- (3) A anket til Gulating lagmannsrett over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, subsidiært over straffutmålingen. Også i lagmannsretten ble han funnet skyldig, men straffen ble satt ned til fengsel i to år og seks måneder. Domsslutningen i lagmannsrettens dom 26. januar 2005 lyder slik:

”A, født 0.0. 1971, dømmes for overtredelse av straffeloven § 162 første og annet ledd jf femte ledd, jf straffeloven § 49 og § 64, til en straff av fengsel i to – 2 – år og seks – 6 – måneder. Han tilkommer et fradrag for utholdt frihetsberøvelse i anledning saken på nitten – 19 – dager.”
- (4) A har anket til Høyesterett over straffutmålingen. Påtalemyndigheten har motanket; også motanken gjelder straffutmålingen.
- (5) *Jeg er kommet til at As anke bør føre frem.*

(6) A er 34 år gammel og tidligere straffet en rekke ganger for forskjellige typer lovovertridelser. Han er nå dømt for grov narkotikaforbrytelse, ved å ha forsøkt å oppbevare 457,5 gram amfetamin av vanlig renhetsgrad på Åna fengsel i desember 2002.

(7) Hva som nærmere skjedde, er referert slik i lagmannsrettens dom:

"10 desember 2002 ble [det] avdekket en pakke som inneholdt det stoff tiltalen gjelder, gjemt på låven i Åna fengsel. Politiet byttet ut pakken med en lignende pakke som inneholdt mel. To spanere ble utplassert, og etter kort tid samme dag observerte disse at det ankom to innsatte som pleide å arbeide på låven. Lagmannsretten legger til grunn at A var en av disse to, og at de to sammen hadde fore å hente det de trodde var amfetamin. Stoffet ble av disse to også brakt bort fra skjulestedet, og kort tid etter forsøkt gjemt unna på sagflislageret i passasjen gjennom fjøset og inn til pauserommet. De to ble straks etter pågrepet på pauserommet."

(8) Om As rolle uttaler lagmannsretten at han "hadde en tilbaketrukket rolle i saken, begrenset til at han hjalp til i forbindelse med forsøket på oppbevaring av pakken", og at han etter rettens syn var "verken anstifter eller hovedmann, men en medvirker hvis involvering kan ha vært mer tilfeldig".

(9) Ved straffutmålingen viser lagmannsretten først til Rt. 2004 side 492 og tar som utgangspunkt at straffenivået for oppbevaring av et slikt kvantum amfetamin som det her gjelder, ligger på fengsel i omtrent to år. Jeg er enig i at dette er et riktig utgangspunkt.

(10) Jeg er videre enig med lagmannsretten at det skal gjøres et visst – men begrenset – fradrag fordi A er dømt for forsøk, ikke fullbyrdet forbrytelse, jf. straffeloven § 51. En noe lang saksbehandlingstid, særlig at det tok ett år fra tingrettens til lagmannsrettens dom, uten at A kan bebreides for det, kan også trekke litt ned.

(11) Det sentrale spørsmålet for Høyesterett har imidlertid vært betydningen av at narkotikaforbrytelsen ble foretatt i et fengsel, og i forbindelse med det As rolle i forbrytelsen. En slik spørsmålsstilling har Høyesterett tidligere behandlet i kjennelsen i Rt. 2003 side 1818, som lagmannsretten også viser til. Det er der pekt på særlige problemer ved narkotikamisbruk i fengsler, blant annet når det gjelder virkninger på fangemiljøet og sikkerheten for ansatte og innsatte, og risikoen for at innsatte pådrar seg gjeld under soningen. Særlig på grunn av dette kom Høyesterett i denne avgjørelsen til at et tillegg på fire måneder var passende i forhold til et utgangspunkt på fengsel i ett år, se avsnitt 8 og 14 i avgjørelsen, altså et relativt sett stort tillegg. Høyesterett fremhevet imidlertid at saken gjaldt salg av et tungt narkotisk stoff – heroin – til en medinnsatt, og at forbrytelsen var "utelukkende profittmotivert" – den domfelte hadde ikke selv noe rusproblem – og uttalte så i avsnitt 13:

"Det er åpenbart at profittbasert salg under slike forhold er særlig skadelig, og det forekommer meg klart at dette må få betydning ved den strafferettslige vurderingen av As virksomhet."

(12) Ut fra Høyesteretts presisering av saksforholdet ser jeg ikke avgjørelsen som uttrykk for at et tilsvarende tillegg generelt vil være riktig ved narkotikalovbrudd i fengsler. Gjelder saken for eksempel utelukkende en innsatts eget misbruk, kan jeg vanskelig se at det er riktig med noe tillegg overhodet. Slik er ikke forholdet i vår sak. Men As situasjon og hans rolle i forbrytelsen skiller seg også klart fra det som var tilfellet i 2003-kjennelsen. Jeg viser til lagmannsrettens beskrivelse av ham som

misbruker selv, med en tilbaketrukket rolle i saken, uten profittmotiv, og med en involvering som kan ha vært tilfeldig. Ut fra dette er jeg kommet til at lagmannsretten har latt det veie noe for tungt at forbrytelsen skjedde i fengselet. En straff av fengsel i to år og tre måneder kan etter min mening være passende.

- (13) Aktor har redegjort for at varetektsfradraget skal være 16 dager, ikke 19 som angitt i lagmannsrettens dom. Forsvareren hadde ikke innvendinger til det.
- (14) Jeg stemmer etter dette for denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at fengselsstraffen settes til 2 – to – år og 3 – tre – måneder med fradrag av 16 – seksten – dager for varetektsfengsel.

- (15) Dommer **Flock:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (16) Dommer **Stabel:** Likeså.
- (17) Dommar **Utgård:** Det same.
- (18) Dommer **Lund:** Likeså.
- (19) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at fengselsstraffen settes til 2 – to – år og 3 – tre – måneder med fradrag av 16 – seksten – dager for varetektsfengsel.

Riktig utskrift bekrefte: